

Bratislava: 30. januára 2020
Číslo: 3552/2020-1.7/mo
5699/2020

ROZHODNUTIE VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozhodlo podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov po vykonaní zisťovacieho konania pre zmenu navrhovanej činnosti „Výroba biotenzidov – Ramnolipidov“ navrhovateľa Evonik Fermas s.r.o., 976 13 Slovenská Ľupča 938, takto:

Zmena navrhovanej činnosti **„Výroba biotenzidov – Ramnolipidov“** uvedená v predložennom oznámení o zmene navrhovanej činnosti

s a n e b u d e p o s u d z o v a ť

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V súlade s ustanovením § 29 ods. 13 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sú podmienkou realizácie zmeny navrhovanej činnosti „Výroba biotenzidov – Ramnolipidov“ a jej zmeny všetky podmienky uvedené v časti VI. 3. záverečného stanoviska MŽP SR č. 2191/2016-1.7/mo, zo dňa 06. 07. 2016, v ktorom rozhodlo, že súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti „Výroba biotenzidov – ramnolipidov“. Zároveň sa určujú nové podmienky na eliminovanie alebo zmiernenie vplyvu zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie:

1. požiadať Biotiku, a.s., Slovenská Ľupča o stanovisko k odvádzaniu vôd z povrchového odtoku do jej kanalizačného systému a následne do vodného toku Dolný Istebník.
2. požiadať správcu vodného toku, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Banská Bystrica o stanovisko k odvádzaniu vôd z povrchového odtoku do povrchových vôd - vodný tok Dolný Istebník.

Odôvodnenie:

Navrhovateľ, Evonik Fermas s.r.o., 976 13 Slovenská Ľupča 938, (ďalej len „navrhovateľ“), doručil dňa 14. 10. 2019 Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, sekcii environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“) podľa § 18 ods. 2 písm. c) a podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Výroba biotenzidov – Ramnolipidov“ (ďalej len „zmena navrhovanej činnosti“) vypracované podľa prílohy č. 8a zákona.

MŽP SR, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa ods. § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) a ako príslušný orgán podľa § 3 k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona, upovedomilo podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku známych účastníkov konania, že dňom doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti začalo podľa § 18 správneho poriadku správne konanie vo veci posudzovania vplyvov na životné prostredie.

MŽP SR podľa § 29 ods. 6 zákona zaslalo oznámenie o zmene navrhovanej činnosti povolujuúcemu orgánu, dotknutému orgánu, dotknutej obci a rezortnému orgánu, a zároveň vyzvalo na doručenie stanoviska v zákonom stanovenej lehote.

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti bolo zverejnené na webovom sídle MŽP SR, na adrese: <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vyroba-biotenzidov-ramnolipidov>

Stručný popis súčasného stavu:

Navrhovateľ sa vo svojej prevádzke, ktorá je umiestnená v priemyselnej zóne Slovenská Ľupča - Priboj, zaoberá výrobou biotechnologických produktov a doplnkových výživových látok, ktoré sa používajú ako prísady do krmív pre hospodárske zvieratá. Ďalším výrobným produktom je výroba špecialít biotechnologickým spôsobom, ktoré sa ďalej spracovávajú a využívajú vo farmaceutickom priemysle. Pre prevádzku „**Výroba biotechnologických produktov**“ má vydané integrované povolenie č. 3220-19402/47/2014/Jed/473510114 zo dňa 30. 09. 2014. Pre navrhovanú činnosť „Výroba biotenzidov – ramnolipidov“, ktorej stavba zatiaľ nebola realizovaná, vydalo MŽP SR záverečné stanovisko č. 2191/2016-1.7/mo zo dňa 06. 07. 2016, v ktorom súhlasilo s realizačným variantom a určilo podmienky a opatrenia na jej realizáciu. Plánovaná kapacita výroby na rok 2020 bola 600 t. Navrhovaná činnosť nebola realizovaná.

Ramnolipid je prírodná povrchovo aktívna látka – glykolipid, ktorá môže byť syntetizovaná vybraným druhom gramnegatívnych baktérií. Ramnolipidy sú v súčasnosti považované za sľubné bio-povrchovo aktívne látky (biotenzidy) mikrobiálneho pôvodu, vzhľadom na ich biologickú rozložiteľnosť, nízku ekotoxicitu, lepšiu zluiteľnosť s prostredím, vyššiu selektivitu a špecifickú aktivitu pri extrémnych podmienkach (teplota, pH, salinita). Ramnolipidy môžu nahradiť povrchovo aktívne látky chemicky syntetizované z petrochemických produktov, ktoré sú ťažko biologicky odbúrateľné, niektoré spôsobujú eutrofizáciu, akumulujú sa v prostredí a spôsobujú vážne ekologické problémy.

Popis zmeny navrhovanej činnosti

Zmena navrhovanej činnosti má byť realizovaná v Banskobystrickom kraji, v okrese Banská Bystrica, v obci Slovenská Ľupča v k. ú. Slovenská Ľupča na parcelách č. 1947, 1949, 1950, 1989/40, 1989/38, 1990/2, 2134/25– 28, 2134/17 – 24, 2134/29, v jestvujúcich objektoch navrhovateľa v priemyselnej zóne Slovenská Ľupča – Priboj č. 311 (fermentačná hala), č. 500

(laboratórna budova) a č. 507 (nádržový dvor), ktoré sú v súčasnosti využívané na výrobu biotechnologických produktov a aj v nových objektoch, ktoré budú vybudované na pozemkoch navrhovateľa umiestnených mimo oploteného areálu.

Navrhovateľ plánuje postupne do roku 2024 zvýšiť kapacitu navrhovanej činnosti cca 10 násobne oproti pôvodne posúdenej navrhovanej činnosti. Plánovaná kapacita pre rok 2022 je 8000 t, v roku 2023 plánuje vyrábať 13 000 t a od roku 2024 14 000 t/rok (cca 50 % vodný roztok ramnolipidov).

Zmena navrhovanej činnosti a aj samotná posúdená, zatiaľ nerealizovaná navrhovaná činnosť, bude povoľovaná Slovenskou inšpekciou životného prostredia ako zmena integrovaného povolenia č. 3220-19402/47/2014/Jed/473510114 zo dňa 30. 09. 2014, ako zmena v prevádzke „**Výroba biotechnologických produktov**“. Súvislosť s inými činnosťami navrhovateľa, je jedným z kritérií pre zisťovacie konanie podľa § 29 uvedených v prílohe č. 10 zákona. Navrhovateľ uvádza, že sa zmena navrhovanej činnosti bude realizovať na úkor výroby v súčasnosti vyrábaných produktov. V prevádzke existuje 23 fermentorov o objeme 50 m³ a 2 fermentory o objeme 5 m³. Uvedená fermentačná kapacita zostáva rovnaká, celkove sa nezvýši objem výroby. Navrhovateľ realizuje široké spektrum výrob, podľa požiadaviek zákazníkov. Zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná na úkor iných výrob. Nezvýši fermentačná kapacita, nezvýši sa spotreba surovín, zemného plynu, elektrickej energie. Aj ďalšie nové produkty budú vo výrobe navrhovateľa iba nahrádzať existujúcu výrobu, pretože počet fermentorov, fermentačná kapacita sa nezvýši.

Na výrobu ekologických tenzidov – ramnolipidov budú použité existujúce zariadenia fermentácie a nové separačné a skladovacie zariadenia. Technologické kroky vo fermentácii sa nemenia. Zmena oproti pôvodnému zámeru nastáva v izolácii, kde extrakcia produktu bude vykonaná v celom objeme inaktivovanej fermentačnej pôdy a až následne dôjde k separácii biomasy a kvapalná fáza zo separátora bude vedená do rektifikačnej kolóny, kde sa oddelia pary acetónu a kvapalná fáza s produktom ramnolipid. Suspenzia produktu bude podrobená alternatívnemu čisteniu v závislosti od oblasti využitia produktu. Novým prvkom je bielenie peroxidom vodíka, kombinované s krokmi premývania. Z odpadovej biomasy bude acetón rekuperovaný a opätovne využitý v izolácii. Výstavba nových objektov izolácie – výrobných haly, prevádzkovej budovy s velínom, skladu, nádržového dvora a čerpacej stanice, bude lokalizovaná mimo terajšieho oploteného areálu.

Zmena navrhovanej činnosti si vyžiada ďalší trvalý a dočasný záber poľnohospodárskej pôdy (parcely č. 2134/17 až 24, 2134/29).

Potreba vstupných médií v súvislosti s navýšením výrobných kapacít a zmenami v procese izolácie sa primerane zvýši.

Zmena navrhovanej činnosti si vyžiada aj použitie nových pomocných látok - enzým proteáza vo fermentácii a v izolácii peroxid vodíka, metabisulfid sodný a nové konzervačné látky.

Nakladanie s väčšími množstvami odpadových plynov bude rovnaké ako v pôvodnom zámere – regenerácia pár acetónu vystupujúceho z rektifikačnej kolóny, pribudne regenerácia acetónu s odpadovej biomasy (snaha opätovne vracať do výroby, čo najväčšie množstvo acetónu), zber odpadových plynov zo všetkých zariadení s acetónom do zariadenia na obmedzovanie znečisťujúcich látok, ktorého výber s najväčšou účinnosťou zachytu má byť riešený v projektovej dokumentácii.

Nakladanie s odpadovými vodami v rámci zmeny výroby bude rovnaké, ako aj pri terajších výrobách. Odpadové vody technologické z izolácie je možné po prejednaní s ČOV a. s. Slovenská Ľupča spracovať v uvedenej čistiarni odpadových vôd (ČOV). Zmenou navrhovanej činnosti stúpne množstvo odpadovej vody odvádzanej na čistenie niekoľkonásobne. Je to

spôsobené požiadavkou na vysokú čistotu zo strany kozmetických firiem. Výroba ramnolipidov bude uskutočňovaná na úkor iných výrobných, čím odpadnú prúdy odpadových vôd z týchto výrobných. Kontaminanty obsiahnuté v odpadových vodách z izolácie sú prevažne organickej povahy, dobre biologicky odbúrateľné a sú pred vypúšťaním prečistené v biologickom stupni čistiarny odpadových vôd. Vplyv rozpúšťadla acetón na zaťaženie a režim biologického stupňa ČOV je pomerne značný, preto je potrebné dodržať koncentráciu PNEC (predpokladanú koncentráciu, pri ktorej nedochádza k žiadnym účinkom) na ČOV pre acetón je to 100 mg/l. Nebude sa meniť množstvo splaškových vôd, so zvýšením počtu zamestnancov sa uvažovalo v pôvodnom zámere.

V priebehu výstavby sa očakáva väčšie množstvo odpadov z výkopových a stavebných prác. Počas prevádzky budú vznikať rovnaké odpady ako v pôvodnom zámere, ale vo väčšom množstve.

Predpokladané vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických:

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať významnejšie vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery územia. Hĺbka zakladania objektu izolácie nepresiahne najvyššiu časť kvartérnych sedimentov.

Vplyvy na klimatické pomery - lokálne sa zmení prúdenie vzduchu, ktoré bude ovplyvnené prekážkami stavieb; teplota odvádzaním tepla z technologických zdrojov a nepriamo objektami a spevnenými plochami. Parciálne na zmenu klimatických charakteristík môžu vplyvať pary acetónu, ktoré majú potenciál poškodzovať ozónovú vrstvu a potenciál fotochemickej tvorby ozónu a často sa správajú ako skleníkové plyny.

Vplyvy na ovzdušie – lokálne sa zvýši znečistenie ovzdušia prchavou organickou látkou a SO₂ z nového zdroja znečisťovania ovzdušia. So vzdialenosťou koncentrácie acetónu rýchlo klesajú (degradácia pôsobením UV žiarenia). Jednotlivé miesta vzniku pár acetónu budú posudzované a technicky riešené tak, aby sa čo najviac acetónu vracalo späť do procesu a tým sa aj minimalizoval vstup odpadových plynov do zariadenia na obmedzovanie emisií. Zariadenie na obmedzovanie emisií bude vybrané tak, aby spĺňalo zákonné emisné limity a úrovne emisií súvisiace s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL). V rámci montáže zariadenia bude prihliadané aj na obmedzenie difúzných emisií.

Vplyvy na vodné pomery vzhľadom na zraniteľnosť povrchových a podzemných vôd v skúmanej oblasti sú reálne iba v prípade havarijných únikov znečisťujúcich látok, nakladanie s nimi bude technicky dobre zabezpečené a kontrolované. Predmetné územie sa nenachádza v území významných zdrojov podzemných vôd. Vzhľadom na množstvo a zloženie odpadových vôd a čistenie vôd v zrekonštruovanej ČOV, pripravované zmeny neovplyvnia podstatne kvalitu vôd rieky Hron oproti súčasnému stavu.

Väčšie objemy rozpúšťadla, ktoré budú pri zmenenej výrobe používané, by pri dodržaní najlepších dostupných techník pri výstavbe aj prevádzke, pri dodržiavaní zákonných emisných limitov a neskôr aj BAT-AEL, nemali ovplyvniť kvalitu ovzdušia danej lokality nad rámec pôvodného zámeru.

Potenciálne je riziko ovplyvnenia zdravia obyvateľov haváriami, resp. následkami neštandardných stavov (výbuch, požiar, uvoľnenie nebezpečných látok do prostredia), ktoré bude eliminované opatreniami počas výstavby aj prevádzky. Prehodnotené riziká po realizácii navrhovanej zmeny činnosti, z pohľadu vplyvu na obyvateľstvo v prípade havárie preukázali, že celkové individuálne riziko nepresiahne hranice podniku a spoločenské riziko bude aj po vykonaných zmenách akceptovateľné.

Vo výrobe budú na ochranu zdravia a bezpečnosti zamestnancov uplatnené kolektívne ochranné opatrenia pri zdroji rizika a individuálne ochranné opatrenia vrátane účinných ochranných prostriedkov.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti nebude mať zásadný vplyv na genofond a biodiverzitu celého územia s jeho širším zázemím. Realizáciou nebude zasiahnutý žiadny významný biotop a ani žiadna významná lokalita výskytu druhov rastlín alebo živočíchov.

Zmena navrhovanej činnosti sa neprekrýva so žiadnymi územiami ochrany prírody a krajiny podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“), ani s lokalitami sústavy chránených území Natura 2000. Platí tu 1. stupeň ochrany krajiny a prírody.

Zmena navrhovanej činnosti priamo nezasahuje žiadny z prvkov Územného systému ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“), tzn. nenaruší funkčnosť žiadneho prvku ÚSES ani iných biologicky hodnotných území.

Výstavba uvedenej rozšírenej prevádzky zasiahne čiastočne do scenérie a štruktúry krajiny. Vizuálne zo širšieho pohľadu bude vplyv bez výraznejšej dominancie, pretože v blízkom okolí sa nachádzajú podobné objekty väčšieho rozsahu.

Zmena navrhovanej činnosti si nevyžaduje budovanie nových kapacít technickej infraštruktúry, bude využitá existujúca infraštruktúra jestvujúceho výrobného areálu s vybudovaním nových prípojok inžinierskych sietí.

Dopravná a iná infraštruktúra je vybudovaná v rámci priemyselného areálu Evonik Fermas s.r.o. - Biotika a.s. a je postačujúca pre potreby zmeny navrhovanej činnosti, nakoľko rozšírenie bude realizované na úkor iných výrobných.

Z hľadiska vplyvu na zdravie obyvateľstva prehodnotenú riziká po realizácii zmeny navrhovanej činnosti z pohľadu vplyvu na obyvateľstvo v prípade havárie preukázali, že celkové individuálne riziko nepresiahne hranice podniku a spoločenské riziko bude aj po realizácii zmeny navrhovanej činnosti akceptovateľné.

Zmena navrhovanej činnosti bude mať pozitívny vplyv širšieho rozsahu súvisiaci so zavádzaním inovatívnych prístupov ako je biotechnologická výroba environmentálne a zdravotne prijateľného produktu, ktorý je vzhľadom na biologickú rozložiteľnosť, nízku ekotoxickosť vhodnou alternatívou k synteticky vyrábaným perzistentným tenzidom.

Z komplexného posúdenia navrhovanej činnosti na životné prostredie vyplýva, že negatívne vplyvy navrhovanej činnosti identifikované v procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti aj zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie sú pri dodržaní a realizácii navrhovaných opatrení akceptovateľné.

K predloženému oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti zaslali stanovisko:

- **Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky** – rezortný orgán (list č. 22797/2019-4210-63530 zo dňa 05. 11. 2019) v stanovisku uvádza, že na základe vykonaného hodnotenia vplyvov na životné prostredie považuje realizáciu zmeny navrhovanej činnosti za prijateľnú a z hľadiska vplyvov na životné prostredie za realizovateľnú, odporúča schváliť návrh zmeny navrhovanej činnosti, a navrhuje predloženú zmenu navrhovanej činnosti ďalej neposudzovať podľa zákona.
- **Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica** – povolujujúci orgán (list č. 9632-40825/47/2018/Jed zo dňa 05. 11. 2019) v stanovisku uvádza, že stavba novej výroby, pre ktorú MŽP SR vydalo 06. 07. 2016 súhlasné záverečné stanovisko na realizáciu činnosti „Výroba biotenzidov – ramnolipidov“ zatiaľ nebola realizovaná. Zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná v prevádzke

„Výroba biotechnologických produktov“, ktorá je kategorizovaná v zozname priemyselných činností v prílohe č. 1 k zákonu č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“) pod bodom: 4. CHEMICKÝ PRIEMYSEL, 4.1 Výroba organických chemikálií b) organické zlúčeniny obsahujúce kyslík d) organické zlúčeniny dusíka. Zmena navrhovanej činnosti je navrhnutá s cieľom využiť jestvujúce voľné fermentačné kapacity a skúsenosti s biotechnologickými výrobami prispôbením svojho výrobného programu požiadavkám trhu na výrobu široko využiteľného a ekologicky vhodného výrobku - biotenzidu ramnolipidu, ktorý je šetrný k životnému prostrediu. Negatívne vplyvy zmeny navrhovanej činnosti nedosahujú parametre, ktoré by spôsobovali signifikantné zmeny kvality životného prostredia a taktiež nevytvárajú predpoklady pre negatívne ovplyvnenie zdravotného stavu obyvateľov širšieho dotknutého územia. Ďalej uvádza, že Navrhovateľ Evonik Fermas, s.r.o. má vydané integrované povolenie č. 3220-19402/47/2014/Jed/473510114 zo dňa 30. 09. 2014 pre prevádzku „Výroba biotechnologických produktov“ v znení neskorších zmien a predmetná zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná na základe povolenia vydaného podľa zákona o IPKZ a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, v ktorom bude Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „inšpekcia“) príslušným správnym orgánom v integrovanom povoľovaní a aj špeciálnym stavebným úradom na povolenie stavieb alebo ich zmien podliehajúcich integrovanému povoľovaniu. Požaduje, aby bola inšpekcia informovaná o ďalšom konaní podľa zákona. Vo výrokovej časti stanoviska uvádza, že nemá námietky k realizácii zmeny navrhovanej činnosti a netrvá na povinnom hodnotení za predpokladu dodržania všetkých požiadaviek vyplývajúcich z platných právnych predpisov v oblasti životného prostredia a použitím technológií, ktoré zodpovedajú technikám BAT.

Vyjadrenie MŽP SR: Stanovisko je súhlasné, podmienené dodržiavaním platných predpisov. Podmienka použiť technológie, ktoré zodpovedajú najlepším dostupným technikám BAT je uvedená v platnom záverečnom stanovisku MŽP SR č. 2191/2016-1.7/mo, zo dňa 06. 07. 2016.

- **Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie** - dotknutý orgán (list č. OU-BB-OSZP3-2019/035375-002 zo dňa 29. 10. 2019) uvádza, že z hľadiska záujmov odpadového hospodárstva, podľa § 108 ods. 1 písm. m) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) dáva k predloženému oznámeniu o zmene nasledovné pripomienky:
 - dodržiavať všeobecné záväzné nariadenie Obce Slovenská Ľupča o nakladaní s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom
 - navrhovateľa ďalej upozorňuje, že pri výstavbe a prevádzke zariadenia je potrebné dodržiavať všetky platné právne predpisy v oblasti odpadového hospodárstva.*Vyjadrenie MŽP SR: Stanovisko je súhlasné, uvedené pripomienky sú podmienkami, upozornením na platné predpisy.*
- **Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie** - dotknutý orgán (list č. OU-BB-OSZP3-2019/035333-002 zo dňa 31. 10. 2019) v stanovisku z hľadiska vodného hospodárstva požaduje dodržať nasledovné podmienky:
 1. Počas realizácie a užívania stavby prísne dbať na ochranu pôdy, povrchových a podzemných vôd, stokovej siete pred kontamináciou znečisťujúcimi látkami, nesmie dôjsť k ohrozeniu kvality podzemných a povrchových vôd v predmetnej lokalite.
 2. Počas výstavby používať a preferovať také technologické postupy, ktoré budú šetrné k vodám, práce uskutočňovať v takom rozsahu, aby nedochádzalo k narušeniu kvality podzemnej vody a vodného režimu.

3. V objekte počas výstavby nebude vykonávaná údržba mechanizmov (výmena mazacích náplní, atď.) s výnimkou dennej údržby. Akékoľvek znečistenie musí byť okamžite asanované vhodnými sorpčnými prostriedkami.
4. Dodržanie kvality podzemných vôd je potrebné počas výstavby zabezpečiť dodržaním disciplíny stavebných prác dobrého technického stavu mechanizmov.
5. Používané stavebné mechanizmy musia byť v bezchybnom stave, aby nedošlo k ohrozeniu kvality podzemných a povrchových vôd v predmetnej lokalite, dôkladne zabezpečiť proti úniku ropných produktov do horninového prostredia.
6. Dopravné prostriedky počas výstavby parkovať na roponepriepustne upravených plochách s technickým zabezpečením v súlade s § 39 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) (ďalej len „vodný zákon“) a vykonávacej vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd (ďalej len vyhláška „č. 200/2018 Z. z.“).
7. Zabezpečiť, aby všetky skladovacie priestory, vnútorné aj vonkajšie manipulačné plochy, kde sa nakladá so znečisťujúcimi látkami, nebezpečnými odpadmi a obalmi nebezpečných látok a nebezpečných odpadov boli zabezpečené záchytnými zariadeniami proti havarijnému úniku týchto látok.
8. Vykonávať pravidelnú kontrolu technického stavu, funkčnosti a spoľahlivosti nádrží na skladovanie nebezpečných látok, skúšky nepriepustnosti nádrží, záchytných vaní, potrubí nebezpečných látok v intervaloch podľa vyhlášky č. 200/2018 Z. z.
9. Požaduje, aby v priestoroch bola podlaha zabezpečená tak, aby nedochádzalo k úniku znečisťujúcich látok mimo priestoru objektu.
10. Zaobchádzanie so znečisťujúcimi látkami je možné len v stavbách a zariadeniach, ktoré sú stabilné, nepriepustné, odolné a stále voči mechanickým, tepelným, chemickým, biologickým a poveternostným vplyvom a konštruované v súlade s požiadavkami slovenských technických noriem a legislatívnymi požiadavkami.
11. Pred uvedením nových zariadení do prevádzky je potrebné zabezpečiť vykonanie skúšok tesností nádrží, záchytných vaní, potrubných rozvodov. Kontrolu a skúšky tesnosti môže vykonávať iba odborne spôsobilá osoba scertifikátom na kvalifikáciu na nedeštruktívne skúšanie.
12. Pre zariadenia, v ktorých sa bude zaobchádzať so znečisťujúcimi látkami je prevádzkovateľ povinný vypracovať prevádzkový poriadok, plán údržby opráv a plán kontroly a oboznámiť obsluhu s predmetným poriadkom a plánom.
13. Pri používaní znečisťujúcich látok dodržať ustanovenia § 39 vodného zákona - zaobchádzanie so znečisťujúcimi látkami.
14. Zabezpečiť sledovanie a včasné zistenie úniku znečisťujúcich látok, prípadný únik ihneď ohlásiť orgánu štátnej vodnej správy.
15. Pre prípad havárií použiť plán havarijných opatrení na likvidáciu škôd.
16. Oboznámiť pracovníkov s osobitnými predpismi a podmienkami určenými na zaobchádzanie so znečisťujúcimi látkami.
17. Pravidelne preškoľovať zamestnancov o postupe pri úniku znečisťujúcich látok.
18. S použitými obalmi znečisťujúcich látok sa zaobchádza ako so znečisťujúcimi látkami.
19. Obsah nádrží môže likvidovať len firma, ktorá má na takúto činnosť oprávnenie.
20. Na uskutočnenie stavieb a zariadení s možnosťou ovplyvnenia akosti podzemných a povrchových vôd je potrebný súhlas Slovenskej inšpekcie životného prostredia (ďalej len „SIŽP“) podľa § 3 ods. 3 písm. b) bod č. 3 zákona o IPKZ.
21. K navýšenému odberu vody pre výrobu je potrebné požiadať o stanovisko vlastníka a prevádzkovateľa verejného vodovodu, ako aj Biotiku, a.s., Slovenská Ľupča cez jej zariadenia a infraštruktúru.

22. Sledovať kvalitu odpadových vôd na odtoku do ČOV.
 23. Dodržiavať kanalizačný poriadok a podmienky prevádzkovateľa ČOV.
 24. Požiadať ČOV a.s. Slovenská Lupča o stanovisko k množstvu a kvalite odvádzaných odpadových vôd a dodržať ich podmienky.
 25. Požiadať Biotiku, a.s., Slovenská Lupča o stanovisko k odvádzaniu vôd z povrchového odtoku do jej kanalizačného systému a následne do vodného toku Dolný Istebník (navýšené množstvo).
 26. K odvádzaniu vôd z povrchového odtoku do povrchových vôd - vodný tok Dolný Istebník požiadať o stanovisko správcu vodného toku, a to Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Banská Bystrica.
 27. So vzniknutým odpadom nakladať v zmysle zákona o odpadoch.
- Vyjadrenie MŽP SR: 25 podmienok uviedol dotknutý orgán aj v stanovisku k zámeru navrhovanej činnosti v roku 2016 a boli zapracované do podmienok v časti VI. 3. záverečného stanoviska. Nové podmienky, uvedené v bodoch 25. a 26. súvisiace so zvýšením množstva vôd z povrchového odtoku, ktoré budú vznikať po realizácii navrhovanej činnosti aj s jej zmenou, uvádzame vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.*

- **Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici** - dotknutý orgán (list č. A/3264/2019/HŽPaZ zo dňa 06. 11. 2019) vydal súhlasné záväzné stanovisko v ktorom uviedol, že na pracovisku je možné podľa predloženej dokumentácie identifikovať faktory pracovného prostredia – chemické faktory, biologické faktory a fyzikálne faktory – hluk, ktoré môžu predstavovať zdravotné riziká pre zamestnancov. Po realizácii navrhovanej činnosti a osadení technológie bude potrebné vykonať objektivizáciu faktorov pracovného prostredia.
- *Vyjadrenie MŽP SR: stanovisko je súhlasné, opatrenie na zníženie expozície zamestnancov je podmienkou uvedenou v záverečnom stanovisku MŽP SR č. 2191/2016-1.7/mo, zo dňa 06. 07. 2016*
- **Banskobystrický samosprávny kraj** (list č. 08447/2019/ODDUPZP-2, 3645/2019 zo dňa 27.11. 2019) v stanovisku uvádza, že:

- zmena navrhovanej činnosti nie je v súlade so Závaznou časťou Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj v platnom znení, nerešpektuje záväzné regulatívy 2.3.2. v oblasti hospodárstva a 4.6., 4.9. a 4.11. v oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu, ktoré kladú dôraz na priemyselnú výrobu šetriacu prírodné zdroje, znižujúcu znečisťovanie životného prostredia a energetickú náročnosť výroby, na elimináciu stresových faktorov pôsobiacich na prvky územného systému ekologickej stability a na zabezpečenie ekologicky optimálneho využívania územia.

Vyjadrenie MŽP SR: Banskobystrický samosprávny kraj v stanovisku k zámeru navrhovanej činnosti „Výroba biotenzidov – Ramnolipidov“ dňa 09. 12. 2016 uviedol, že k zámeru nemá pripomienky o že zámer nie je v rozpore so záväznou časťou ÚPN VÚC Banskobystrický kraj a jeho zmenami a doplnkami. Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k doručeným pripomienkam, v liste zo dňa 26. 11. 2019 uviedol, že stavba je navrhnutá v súlade s Územným plánom obce Slovenská Lupča v priemyselnej zóne obce, citoval záväzné regulatívy 2.3.2. v oblasti hospodárstva a 4.6., 4.9. a 4.11. v oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu, ktoré kladú dôraz na priemyselnú výrobu šetriacu prírodné zdroje, znižujúcu znečisťovanie životného prostredia a energetickú náročnosť výroby, na elimináciu stresových faktorov pôsobiacich na prvky územného systému ekologickej stability a na zabezpečenie ekologicky optimálneho využívania územia. Uviedol, že na výrobu ekologických tenzidov – ramnolipidov budú použité existujúce zariadenia fermentácie, výroba bude realizovaná na úkor iných výrob, nemení sa druh priemyselnej výroby a že ramnolipidy sú na rozdiel od syntetických tenzidov

šetrné k životnému prostrediu a úplne biologicky odbúrateľné do 24 hodín. Navrhovaná činnosť aj jej zmena môže byť realizovaná iba v súlade s územným plánom.

- požaduje komplexné dopravné posúdenie komunikácií I/66 a III/2427 v úseku Šalková, križovatka R1 x I/66 – Slovenská Ľupča – Lučatín, križovatka I/66 x III/2427, komplexné posúdenie kumulatívnych vplyvov na životné prostredie a obyvateľov obytných zón v širšom okolí vrátane, posúdenie kapacity existujúcej ČOV pre navrhovanú zmenu a posúdenie vplyvu navrhovanej zmeny na kvalitu podzemných vôd, so zohľadnením všetkých rozvojových zámerov v tomto území.

Vyjadrenie MŽP SR: navrhovaná činnosť aj zmena navrhovanej činnosti majú byť realizované v existujúcich fermentoroch, s existujúcou, povolenou kapacitou. Nezvýši sa celková kapacita výroby v areáli navrhovateľa. Preto sa nezvýši ani dopravné zaťaženie. Intenzita dopravy surovín a produktov má byť ako v súčasnosti. Množstvo odpadových vôd nebude dosahovať povolený zazmluvnený objem v čistiarni odpadových vôd. Opatrenia proti možnému vplyvu na podzemné vody sú uvedené v záverečnom stanovisku, činnosť navrhovateľa bude, tak ako v súčasnosti, pri povolenej výrobe biotechnologických produktov, kontrolovaná povoľujúcim orgánom, Slovenskou inšpekciou životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica.

- uvádza, že samosprávny kraj má zámer revitalizovať objekty bývalej SOŠ chemickej, evidované na pozemkoch C-KN č. 1997, 1998/3, 1998/13, 1998/14, 1999, 2000/1, 2000/2 a 2000/3, na nájomné byty s doplňujúcimi funkciami.

Vyjadrenie MŽP SR: Banskobystrický samosprávny kraj považuje blízke okolie priemyselnej oblasti za vhodné na umiestnenie nájomných bytov. Nepredpokladá teda žiadny významný vplyv na zdravie budúcich obyvateľov týchto bytov v blízkosti desiatky rokov existujúceho priemyselného areálu s chemickou a farmaceutickou výrobou.

- Upozorňuje, že navrhované opatrenia nie sú obsahom oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie MŽP SR: prílohou oznámenia o zmene navrhovanej činnosti je platné záverečné stanovisko MŽP SR č. 2194/2016-1.7/mo zo dňa 06. 07. 2016 v ktorom sú opatrenia a podmienky uvedené.

V závere stanoviska Banskobystrický samosprávny kraj požaduje posudzovanie zmeny navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie MŽP SR: Po vyhodnotení súvislosti s inými výrobami navrhovateľa, je zrejmé, že nárast výroby popísaný v oznámení o zmene navrhovanej činnosti, nebude znamenať niekoľkonásobné zvýšenie vstupov a výstupov v existujúcej výrobe biotechnologických produktov, pretože je limitovaný existujúcou fermentačnou kapacitou, ktorá sa nezvýši, navrhovateľ neplánuje vybudovať ďalšie fermentory. Preto sa významne nezmenia ani vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia.

- **Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, Bratislava** (list zo dňa 18. 10. 2019) vo svojom stanovisku:

a. Žiadalo podrobne rozpracovať a vyhodnotiť v textovej aj grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a Technickými podmienkami TP 09/2008, TP 10/2008. Žiadalo vyhodnotiť dopravnú – kapacitné posúdenie v súlade s príslušnými normami STN a metodikami (STN 73 6102, STN 73 6101, Technické podmienky TP 10/2010, Metodika dopravnú – kapacitného posudzovania vplyvov veľkých investičných projektov) pre existujúce križovatky ovplyvnené zvýšenou dopravou navrhovanej stavby a zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepčných materiálov mesta zaoberajúcich sa vývojom dopravy v budúcnosti (20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky).

Vyjadrenie MŽP SR: Zmena navrhovanej činnosti sa nedotkne dopravného napojenia, nezvýši sa výrobná kapacita podniku, fermentačná kapacita ostane rovnaká, nezvýši sa množstvo dovážaných surovín a vyvážaných produktov.

b. Žiadalo overiť výpočet potrebného počtu parkovacích miest v súlade s aktuálnym znením príslušnej normy STN 73 6110. Žiadalo tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku statickej dopravy.

Vyjadrenie MŽP SR: Zmena navrhovanej činnosti nevyžaduje budovanie nových parkovacích miest.

c. Žiadalo overiť obsluhu územia verejnou hromadnou dopravou; a žiadalo, aby príslušná zastávka hromadnej dopravy bola maximálne v 5-minútovej pešej dostupnosti a preukázať tak znižovanie zaťaženia územia dopravou vytvorením predpokladov na využívanie hromadnej dopravy.

Vyjadrenie MŽP SR: 300 m od brány spoločnosti navrhovateľa, v dosahu maximálne 5-minútovej pešej dostupnosti je autobusová zastávka.

d. Žiadalo vyhodnotiť dostatočnosť opatrení v zmysle spracovaného dokumentu ochrany prírody podľa § 3 ods.3 až ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie MŽP SR: V lokalite umiestnenia navrhovanej činnosti neboli zaznamenané žiadne osobitne chránené alebo vzácné druhy rastlín, ani ich biotopy, ani osobitne chránené alebo vzácné druhy živočíchov, ani ich biotopy. Vplyv zmeny navrhovanej činnosti na faunu a flóru v lokalite posudzovanej činnosti sa nepredpokladá. Zmena navrhovanej činnosti je umiestnená v lokalite, kde platí prvý stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Lokalita zmeny navrhovanej činnosti nie je súčasťou žiadneho chráneného územia národnej sústavy chránených území, ani ich ochranných pásiem. Nenachádzajú sa tu žiadne iné chránené územia, ani chránené stromy. Vzhľadom na charakter, rozsah a lokalizáciu navrhovanej činnosti sa nepredpokladá jej vplyv na chránené vtáčie územia, na chránené územia európskeho významu, na chránené krajinné oblasti, ani na iné územia národnej sústavy chránených území a ich ochranné pásma.

e. Žiadalo vyhodnotiť súlad výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti s ochranou zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody, STN 83 7015 Práca s pôdou, STN 83 7016 Rastliny a ich výsadba a STN 83 7017 Trávniky a ich zakladanie tak, aby sa preukázala ochrana krajinných zložiek v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, preukázať ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.

Vyjadrenie MŽP SR: Dotknuté územie predstavuje existujúci areál priemyslu a služieb a prilahlé pozemky s ornou pôdou. Povolenie trvalého odňatia ornej pôdy je podmienkou územného rozhodnutia.

f. Žiadalo dôsledne rešpektovať a postupovať podľa Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES; najmä vyhodnotiť vplyv na životné prostredie a jeho zložky podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode, ktorá je transponovaná do národnej legislatívy a jej slovenská transpozícia je právne záväzná. (Žiadalo vyhodnotiť primárne posúdenie vplyvov na vody príslušnými metodikami CIS pre aplikáciu Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES a tak preukázať, že v dôsledku realizácie zámeru nemôže byť zhoršená kvalita vôd a vodných útvarov; rovnako žiadame preukázať, že realizáciou zámeru sa nenaruší prirodzený vodná bilancia ani prirodzené odtokové pomery v území.

g. Dokumentáciu pre primárne posúdenie vplyvov na vody podľa §16a Vodného zákona v ďalšej projekčnej fáze žiadalo spracovať metodikou

(<<http://www.jaspersnetwork.org/plugins/servlet/documentRepository/downloadDocument?documentId=441>>

Vyjadrenie MŽP SR k bodom f. g.: Zmena navrhovanej činnosti nezasiahne a ani neovplyvní vodný útvar. Všetky opatrenia určené pre navrhovanú činnosť v záverečnom stanovisku

a podmienky, ktoré v súčasnosti určuje povoľujúci orgán pre existujúcu výrobu biotechnologických produktov musia byť dodržané.

h. Žiadalo definovať najbližšiu existujúci obytnú, event. inú zástavbu s dlhodobým pobytom osôb v okolí navrhovanej činnosti, vo väzbe na hlukové, rozptylové vplyvy, dendrologický posudok a svetloteknický posudok a vyhodnotiť vplyv jednotlivých emisií a imisií na tieto oblasti s dlhodobým pobytom osôb a preukázať, že nebudú vystavený nadmernému zaťaženiu.
Vyjadrenie MŽP SR: Najbližšia existujúca obytná zástavba je zrejmá z prehľadnej situácie v mierke 1:50 000. Okraje priemyselnej zóny sú vzdialené minimálne 1 km od obcí Slovenská Lupča aj od obce Šalková. Ide o existujúci priemyselný areál umiestnený v lokalite desiatky rokov.

i. Žiadalo overiť statiku stavby nezávislým oponentským posudkom a preukázať, že statika nie je v dôsledku podhodnotenia nebezpečná resp. v dôsledku nadmerného naddimenzovania príliš nezaťažuje územia a zložky životného prostredia.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR, s ohľadom na účel zákona, neidentifikovalo potrebu predkladať statický posudok v zisťovacom konaní. Statický posudok bude súčasťou projektovej dokumentácie.

j. Žiadalo variantné riešenie okrem nulového variantu ešte aspoň v dvoch alternatívnych variantoch, tak aby sa naplnil účel zákona podľa § 2 písm. c zákona „objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom“.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR upustilo od variantného riešenia na základe odôvodnenej žiadosti navrhovateľa už pre samotnú navrhovanú činnosť v roku 2016.

k. Žiadalo vyhodnotiť zámer vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou v dotknutom území. Požadovalo spracovať aktuálny geologický a hydrogeologický prieskum a spracovaním analýzy reálnych vplyvov a uvedené zistenia použiť ako podklad pre spracovanie analýzy vplyvov navrhovaného posudzovaného zámeru v oblasti geológie a hydrogeológie.

Vyjadrenie MŽP SR: Geologický prieskum a jeho rozsah bude realizovaný podľa požiadaviek projektanta. Pre zakladanie stavby v blízkosti existujúcich objektov navrhovateľa je vždy vhodné využiť aj archívne podklady, záverečné správy z prieskumov realizovaných pre tieto objekty.

l. Žiadalo doložiť hydraulický výpočet prietokových množstiev ORL, dažďovej a odpadovej kanalizácie a ostatných vodných stavieb a tak preukázať, že nedôjde k preťaženiu kanalizačnej siete a teda k zvýšeniu rizika záplav ako aj to, že kanalizácia bude účinná a spĺňať parametre podľa zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie MŽP SR: Zhodnotenie prietokových množstiev je popísané v oznámení o zmene navrhovanej činnosti.

m. Žiadalo overiť návrh činnosti s územným plánom za predpokladu maximálnych intenzít predpokladaných činností aj v okolitom území a žiadalo preukázať, že nedôjde k nadmernému zaťaženiu územia v rozpore s územným plánom.

Vyjadrenie MŽP SR: Zmena navrhovanej činnosti je v súlade s územným plánom obce Slovenská Lupča. Ide o existujúcu povolenú prevádzku v existujúcom priemyselnom areáli.

n. Žiadalo preukázať spôsob plnenia povinností vyplývajúce zo zákona zákon o odpadoch a uviesť navrhované opatrenia Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky.

o. Žiadalo zapracovať záväzné opatrenia Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (http://www.minzp.sk/files/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-azoznamy/poh-sr-2016-2020_vestnik.pdf) do zámeru a v ňom navrhovaných opatrení a preukázať tak plnenie záväzných zákonných povinností na úseku odpadového hospodárstva.

Vyjadrenie MŽP SR k bodom n. a o.: Povinnosti podnikateľa na úseku odpadového hospodárstva, ustanovenia zákona o odpadoch aj súlad s Programom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky musia byť dôsledne dodržané.

p. Žiadalo preukázať dôsledne ochranu poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy č. 220/2004 Z. z.

q. Žiadalo overiť bonitu zaberaných poľnohospodárskych pôd a predložiť odôvodnenie nevyhnutnosti takéhoto záberu.

r. Žiadalo overiť, že predložený zámer nie je situovaný na ornej pôde najvyššej kvality príslušného katastrálneho územia.

Vyjadrenie MŽP SR k bodom p. q. r.: Pri výstavbe uvedenej prevádzky dôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy na pozemkoch navrhovateľa, vedených v územnom pláne obce Slovenská Ľupča ako plochy pre priemysel, sklady a technické vybavenie. Povolenie, vyňatie z poľnohospodárskeho pôdneho fondu musí byť v súlade so zákonom č. 220/2004 Z. z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy. Uvedený súhlas je podmienkou územného rozhodnutia.

s. Žiadalo zámer výškovo aj funkčne zosúladiť s okolitou najbližšou zástavbou.

Vyjadrenie MŽP SR: Navrhované nové objekty budú funkčne zosúladené s okolitou zástavbou existujúceho priemyselného areálu. Výrobná funkcia, biotechnologická výroba, sa nemení. Výška objektov bude zosúladená s potrebou umiestnenia technológie, ktorá musí predovšetkým spĺňať kritériá najlepšej dostupnej techniky BAT.

t. Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú.

Vyjadrenie MŽP SR: Vzhľadom na charakter prevádzky sú prvoradým kritériom hygienické požiadavky. Navrhovateľ zvažuje aj použitie recyklovaných materiálov.

u. Žiadalo, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávnených ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým státi ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby, ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m² po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území. Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státi.

Vyjadrenie MŽP SR: Zmena navrhovanej činnosti nevyžaduje nové parkovacie miesta a ani podzemné garáže. Budovanie lokálneho parčíka, zatrávnených ihrísk, či outdoorových cvičísk je v tomto prípade neopodstatnené, nakoľko areál nie je verejne prístupný, nekontrolovaný pohyb osôb v hraniciach areálu je zakázaný. Vzrastlá zeleň v blízkosti biotechnologickej výroby je nežiaduca. Je potrebné predchádzať kontaminácii prostredia hmyzom, vtáctvom a hľodavcami.

v. Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (<http://nwrn.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2> <http://nwrn.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2>). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle § 3 ods. 4 až 5 zákona OPK č. 543/2002 Z. z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: <http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach>.

Požadovalo realizáciu tzv. dažďových záhrad.

w. Požadovalo, aby sa zámer prispôbil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami

na základe výpočtov podľa zákona č. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), realizáciou zelenej infraštruktúry podľa §48 zákona č. č. 543/2002 Z. z o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

x. Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadalo aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.

y. Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadalo aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.

Vyjadrenie MŽP SR k bodom v. w. x. y.:

Vzhľadom na charakter výroby je každá vzrastlá zeleň v blízkosti budovy nežiadúca. Je potrebné predchádzať kontaminácii prostredia hmyzom, vtáctvom a hlodavcami.

z. Žiadalo vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedého farbou.

Vyjadrenie MŽP SR: *Navrhovateľ má zavedený vo svojej existujúcej prevádzke separovaný zber.*

aa. Žiadalo, aby navrhovateľ vysadil v obci Slovenská Lupča 40 ks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach obce po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.

Vyjadrenie MŽP SR: *V prípade, že uvedenú požiadavku vznesie obec v ďalšom konaní, bude ju navrhovateľ rešpektovať. MŽP SR neidentifikovalo potrebu riešiť žiadnu výsadbu stromov rámci zisťovacieho konania.*

bb. Žiadalo, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenia verejných priestorov v podobe fasády, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.).

Vyjadrenie MŽP SR: *Areál nie je verejne prístupný, nekontrolovaný pohyb osôb v hraniciach areálu je vylúčený.*

cc. Žiadalo vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním.

Vyjadrenie MŽP SR: *Vplyvy na klímu sú uvedené v záverečnom stanovisku aj v oznámení o zmene navrhovanej činnosti.*

dd. Žiadalo vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby využitia rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.

Vyjadrenie MŽP SR: *Aj keby malo vznikať väčšie množstvo biologicky rozložiteľného odpadu, vhodného na kompostovanie, vzhľadom na charakter výroby, by nebolo vhodné jej umiestnenie v areáli navrhovateľa.*

V závere upozornilo, že príslušný orgán informuje bezodkladne verejnosť na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli o iných informáciách dôležitých na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia a podľa §32 Správneho poriadku a §29 ods.10 zákona EIA sú takýmito informáciami zverejňovanými podľa § 24 ods.1 písm. i zákona EIA aj podklady rozhodnutia a dopĺňajúca informácia, ktoré žiadalo zverejniť na webovej stránke www.enviroportál.sk/eia/sk na podstránke predmetného zámeru; o tejto skutočnosti úrad

oboznámi účastníkov konania a dá im možnosť vyjadriť sa k nim pred vydaním rozhodnutia podľa §33 ods.2 Správneho poriadku. Žiadalo dodržať uvedený procesný postup.

Vyjadrenie MŽP SR: V zmysle § 23 správneho poriadku právo nazeráť do spisov je procesným prejavom práva dotknutej osoby na prístup k informáciám v správnom konaní, a to k informáciám, ktoré by mal spis – vzhľadom na svoj účel – obsahovať. Je teda na účastníkoch konania, aby využili svoje právo nahliadnuť do spisu a oboznámili sa s podkladmi, prípadne požiadali pri nahliadnutí do spisu o kópiu tohto spisu.

V závere stanoviska žiadalo konzultácie a ponúkalo navrhovateľovi rezervovať si termín v kancelárii ZDS.

Vyjadrenie MŽP SR: Konzultácie s povoľujúcim orgánom resp. schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou boli v doterajšom priebehu posudzovania písomné prostredníctvom pripomienkovania oznámenia o zmene navrhovanej činnosti a tie sa naplnili samotným doručením stanoviska ZDS. Podľa § 21 správneho poriadku správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to bude vyžadovať povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon.

V zákonom stanovenej lehote sa k oznámeniu o zmene nevyjadrili: Obec Slovenská Ľupča, Okresný úrad Banská Bystrica, odbor krízového riadenia, Okresný úrad Banská Bystrica, pozemkový a lesný odbor, Okresný úrad Banská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici. Podľa § 29 ods. 9 zákona sa uvedené stanoviská považujú za súhlasné.

Dotknutá obec Slovenská Ľupča informáciu o doručení Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti zverejnila na úradnej tabuli aj na webovom sídle od 30. 10. 2019 po dobu 10 pracovných dní. Občania mohli nahliadnuť do oznámenia o zmene na Obecnom úrade v kancelárii oddelenia výstavby a životného prostredia v čase stránkových hodín.

MŽP SR posúdilo Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti, ktoré vypracovala spoločnosť NOVING s.r.o., Námestie SNP 323/8, 972 71 Nováky. Zmena navrhovanej činnosti spočíva v rozšírení pôvodne plánovanej výroby biotenzidov - ramnolipidov. Objem biotechnologickej výroby sa nezmení, pretože pre navrhovanú činnosť aj pre zmenu navrhovanej činnosti sa budú používať už existujúce fermentory. K zmene navrhovanej činnosti nebolo doručené žiadne nesúhlasné stanovisko, posudzovať zmenu navrhovanej činnosti nepožadoval rezortný, povoľujúci ani dotknutý orgán. Uvedenú požiadavku, posudzovať zmenu navrhovanej činnosti, vzniesol iba dotknutý samosprávny kraj, ktorého pripomienky neboli akceptované. Vyjadrenie MŽP SR k jednotlivým pripomienkam je vyššie uvedené. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti popisuje zmenu ešte nerealizovanej navrhovanej činnosti a zmene existujúcej, povolenej činnosti sa venuje iba okrajovo, zvýraznené sú vstupy a výstupy, ktoré budú zvýšené v porovnaní s navrhovanou činnosťou „Výroba biotenzidov - ramnolipidov“. Výroba všetkých produktov v už existujúcej prevádzke výroby biotechnologických produktov je limitovaná existujúcou kapacitou fermentorov, ktorá bude využívaná pre jednotlivé produkty podľa potreby kampaňovito. Výroba ramnolipidov nahradí iný produkt, nedôjde k zvýšeniu spotreby surovín, zemného plynu, elektrickej energie. Fermentačný proces je pri všetkých produktoch približne rovnaký.

K zmene navrhovanej činnosti nebolo doručené žiadne stanovisko verejnosti z dotknutej obce. Bolo doručené iba stanovisko Združenia domových samospráv so sídlom Rovnianska 14, Bratislava. Všetky pripomienky sú vyhodnotené vyššie.

Na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti doručených stanovísk a doplnujúcich informácií navrhovateľa, MŽP SR rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

MŽP SR listom č. 11542/2019-1.7/mo zo dňa 15. 11. 2019 požiadalo navrhovateľa podľa § 29 ods. 10 zákona o vyjadrenie k pripomienkam v dvoch stanoviskách. Navrhovateľ doručil

na MŽP SR svoje vyjadrenie dňa 29. 11. 2019 listom zo dňa 26. 11. 2019

MŽP SR listom č. 11542/2019-1.7/mo zo dňa 02. 12. 2019 upovedomilo v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku účastníkov konania, že účastník konania a zúčastnená osoba má možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Do spisu bolo možné nahliadnuť (robiť z neho kópie, odpisy, výpisy) na MŽP SR.

Možnosť nazrieť do spisu alebo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia podľa vyššie uvedeného upovedomenia nevyužil žiaden účastník konania.

Pri posudzovaní zmeny navrhovanej činnosti z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona použilo MŽP SR aj Kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona, uvedené v prílohe č. 10 zákona, ktorá je transpozíciou prílohy č. III Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať do 15 dní od jeho doručenia rozklad podľa § 61 správneho poriadku na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky, Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Verejnosť má podľa § 24 zákona právo podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu aj vtedy, ak nebola účastníkom zisťovacieho konania. Za deň doručenia rozhodnutia sa pri podaní takéhoto odvolania považuje pätnásty deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15. Verejnosť podaním odvolania môže prejavovať záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. Roman Skorka
riaditeľ odboru

Doručuje sa elektronicky:

1. Evonik Fermas s.r.o., 976 13 Slovenská Ľupča 938
2. Obec Slovenská Ľupča, Námestie SNP 13, 976 13 Slovenská Ľupča
3. Združenie domových samospráv, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava

Na vedomie:

4. Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly, Jegorovova 29B, 974 01 Banská Bystrica
5. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica

6. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor krízového riadenia, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
7. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
8. Okresný úrad Banská Bystrica, pozemkový a lesný odbor, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
9. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru, Komenského 27, 974 01 Banská Bystrica
10. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k Nemocnici 1, 975 56 Banská Bystrica
11. Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
12. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212